

Opetustoimen kustannus- ja valtionosuustiedonkeruu

Taulukko 41

Mikko Mehtonen
Erityisasiantuntija
Kuntaliitto - kuntatalous

Taulukko 41

- Tiedot kerätään vuosittain talous- ja toimintatilaston yhteydessä erillisellä ns. 41-taulukolla
- Tiedot palautetaan osana talous- ja toimintatilastoa 30.4 mennessä
- Tietoja luovutetaan muille kuin kunnalle itselleen vain opetushallinnon luvalla
- Tiedoilla kuvataan koulutuksen kustannuksia toiminnoittain
- Aineisto oltava valmis 18.8
 - Esi- ja perusopetuksen tietoja voidaan korjata vielä lokakuun puoliväliin asti

Taulukko 41

- Esi- ja perusopetuksen tietoja ei kerätä valtionosuuslaskelmien vuoksi -> ns. perushinta lasketaan käyttötaloustaulukosta (talous- ja toimintatilaston taulukko-01)
- Valtiovarainministeriö käyttää kuitenkin yksittäisiä tietoja esi- ja perusopetuksen osalta kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien määrittämiseksi
 - Pienet hankkeet ja sis. Vuokrien po-kust.
- Esi- ja perusopetuksen tiedot kerätään pääasiallisesti seurantatiedoiksi
- Lukion sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan tiedot kerätään edelleen rahoitusjärjestelmää varten
- Lukion yksikköhinnat tarkistetaan kustannustiedoista edelleen joka neljäs vuosi
- Edellinen tarkistus vuoden 2009 tiedoista

41-taulukko: kerättävät tiedot

- **Esiopetus:** Esiopetus sisältää sosiaali- ja opetustoimessa itse järjestetyn sekä ostopalveluna hankitun esiopetuksen.
- Taulukkoon sisällytetään myös esiopetuksena annettu sairaala- ja vammaisopetus sekä vaikeimmin kehitysvammaisten opetus
- Huom. Ostopalveluna hankitun esiopetuksen kustannukset (esim. yksityisen päiväkodin tai seurakunnan) kustannukset tulee jaotella eri toiminnoille sarakkeelle 02 "muut menot"
 - Pyydä esiopetuksen tuottajalta toimintokohtaiset tiedot!

Ero ostopalvelun ja järjestämisvastuun siirtämisen välillä

- Muulta yhteisöltä ostopalveluna hankittu esiopetus kirjataan toiminnoittain. Toiminnoittainen jaottelu täytyy pyytää tuottajalta
- Mikäli järjestämisvastuu on siirtynyt toiselle opetuksen järjestäjälle, kirjataan kotikuntakorvausmeno sekä muut korvauksen ylittävät menot *kotikuntien maksuosuuksiin*
- Asia ratkaistaan jo oppilaskyselyssä. Ovatko omia oppilaita?

41-taulukko: kerättävät tiedot

- **Perusopetus:** Perusopetus sisältää perusopetuksen tiedot riippumatta siitä, missä opetus järjestetään.
- Taulukkoon sisällytetään myös sairaala- ja vammaisopetus, vaikeimmin kehitysvammaisten opetus sekä aikuislukioissa, kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä perusopetus.
- Perusopetuksen taulukon yhteydessä kerätään tiedot myös **perusopetuslain mukaisesta koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta.**

41-taulukko: kerättävät tiedot

- **Lukiokoulutus** sisältää lukiokoulutuksen tiedot riippumatta siitä, missä opetus järjestetään. Taulukkoon sisällytetään myös kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä lukiokoulutus.
- Aikuislukiossa järjestettävä perusopetus ilmoitetaan kohdassa "Perusopetus".

Käyttötalous 304 Esiopetus

- Sisältää opetustoimessa ja sosiaalitoimessa annetun esiopetuksen (vanhat tehtävät 303 + 208)
- Myös ostopalveluna hankittu esiopetus
- Kustannusten tulee vastata annettuja oppilastietoja
- Oppilastiedot esitäyttötietoina www-lomakkeella (taulukko 41)
- Ei maksuja – esiopetus on ilmaista!
- Toimintamenot yhteensä (rivi 2900) ja vyörytyserät (rivi 2960) tulee täsmätä 41-taulukon esiopetuksen kanssa
- Tiedot esiopetuksen rahoitusjärjestelmää varten pääasiallisesti käyttötaloustaulukosta 01

Käyttötalous 304 Esiopetus

- Päivähoito kuuluu päivähoidon tehtäväluokkiin 204-207, ei opetustoimeen, vaikka olisikin hallinnollisesti siirretty sivistystoimen alaisuuteen
- Taulukko 51: Esiopetuksen opetustuntien lukumäärä, kpl/vuosi
 - » Laskukaava: ryhmät x tunnit päivässä x kalenterivuoden opetuspäivät
- Jos opetustoimen esioppilaat ovat olleet esim. 0 - 2 yhdys-luokissa, tulee tunnit jakaa oppilasmäärien suhteessa esiopetuksen ja perusopetuksen kesken
- Esiopetuksen opetustunteihin lasketaan nykyään opetus- ja sosiaalitoimen opetustuntien kokonaismäärä

Käyttötalous 304 Esiopetus

- Mikäli kunta on tehnyt sopimuksen toisen kunnan, kuntayhtymän tai yksityisen opetuksen järjestämisluvan saaneen yhteisön tai säätiön kanssa kotikuntakorvauksen yli menevien kustannusten maksamisesta, myös tällaiset sopimuksesta aiheutuvat kustannukset luetaan asiakaspalvelujen ostoina tehtäväluokan 304 kustannuksiin.
- Taulukossa 41 ne merkitään kotikunnan maksuosuuksiin.

Käyttötalous 305 Perusopetus

- Kaikki perusopetuksen kustannukset koulutuspaikasta riippumatta, esim. aikuislukioissa, kansanopistoissa, jne. annettu perusopetus.
- Myös kaikki perusopetuslain edellytykset täyttävän koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan (keskimäärin 3 tai 4 tuntia/ päivä tai sitä laajempina toteutettu toiminta) kustannukset. Ei kuitenkaan sitä osuutta, joka annetaan taiteen perusopetuksena.
- Erittele tästä muiden koulumuotojen kustannukset omille tehtävilleen oppilasmäärien, oppituntien, käytettyjen tilojen tms. suhteessa, esim. esiopetukseen, lukiokoulutukseen, jne.

Käyttötalous 305 Perusopetus

- Osuus yhteisen opettajan kustannuksista kuuluu ostavan kunnan menolajiin 'Muiden palvelujen ostot' ja myyvän kunnan tulona tulolajiin 'Myyntitulot kunnilta'.
- Tiedot perusopetuksen rahoitusjärjestelmää varten pääasiallisesti käyttötaloustaulukosta 01
 - » Netotaan perusopetuksen menot ja tulot
- Toimintamenot yhteensä (rivi 2900) ja vyörytyserät (rivi 2960) tulee täsmätä 41-taulukon perusopetuksen kanssa

Käyttötalous 310 Lukiokoulutus

- Lukiokoulutus riippumatta siitä, missä ao. koulutus järjestetään. Myös kansanopistoissa ja kansalaisopistoissa järjestettävä lukiokoulutus.
- Aikuislukioissa järjestettävää perusopetusta ei ilmoiteta tässä vaan tehtäväluokassa 305 Perusopetus.
- Www-lomakkeiden oppilaskeskisarvot eivät ole välttämättä samoja, joita käytetään yksikköhintarahoituksen maksatuksen perusteena.
- Toimintamenot yhteensä (rivi 2900) ja vyörytyserät (rivi 2960) tulee täsmätä 41-tauluko lukiokoulutuksen kanssa

41-taulukon toiminnot(rivit) esiopetuksessa

- Opetus
- Kuljetus
- Ruokailu
- Muu oppilashuolto
- Sairaalaopetus
- Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus (kaikki kustannukset)
- Muu vammaisopetus (kaikki kustannukset)
- Sisäinen hallinto
- Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset
- Kotikunnan maksuosuudet
- Pienet hankkeet (investointimeno)
- + Sairaalaopetuksen hoitopäivien lkm (toimintatieto)

41-taulukon toiminnot(rivit) perusopetuksessa

- Opetus
- Majoitus ja kuljetus
- Ruokailu
- Muu oppilashuolto
- Sairaalaopetus
- Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus (kaikki kustannukset)
- Muu vammaisopetus (kaikki kustannukset)
- Sisäinen hallinto
- Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset
- Kotikunnan maksuosuudet
- Pienet hankkeet (investointimeno)
- + Sairaalaopetuksen hoitopäivien lkm (toimintatieto)

41-taulukon toiminnot(rivit) perusopetuksessa

- Aamu- ja iltapäivätoiminta:
 - Omana toimintana
 - Ostopalveluna
 - Avustettuna toimintana

Myös vammaisoppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta koulupäivien osalta!

Muut kuin koulupäivät esim. kesällä -> tehtävälle 240 muut vammaisten ja vanhusten palvelut.

41-taulukon toiminnot (rivit) lukiokoulutuksessa

▪ Valtionosuuspohjaan kuuluvat toiminnot:

- Opetus
- Majoitus
- Ruokailu
- Muu oppilashuolto
- Sisäinen hallinto
- Kiinteistöjen ylläpito
- Pienet hankkeet (investointimeno)

▪ Valtionosuuspohjan ulkopuoliset toiminnot:

- Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset
- Kotikuntien maksuosuudet
- Muut

mm. myyntituloja
vastaavat
kustannukset

Valtionosuuspohja - Lukio

- Lukion kustannukset jaetaan valtionosuuspohjaan kuuluviin ja kuulumattomiin kustannuksiin
- 4. vuosittainen kustannustenjaon tarkistus perustuu lukion valtionosuuspohjaan (koko maan tasolla)
- Lukiokoulutuksen tiedoissa edelleen nettoutusperiaate
 - **Kaikki valtionosuuspohjaan kuulumaton -> vos-pohjan ulkopuolelle!!!!**

Valtionosuuspohja - Lukio

- Kustannuspohjiin **EI** saa sisällyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 31 §:ssä mainittuja yksikköhintojen laskennassa huomiotta jätettäviä kustannuksia.
- Rahoituslain (1705/2009) **44 §**:n perusteella myönnettyä harkinnanvaraista ylimääräistä valtionavustusta vastaavat kustannukset, samoin kuin toiminnan kehittämistä, kokeilua, käynnistämistä tai erityistehtäviä varten 44 §:n perusteella myönnettyä avustusta vastaavat kustannukset ilmoitetaan valtionosuuden kustannuspohjaan.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö vähentää keskimääräistä yksikköhintaa laskettaessa lukiokoulutuksen valtakunnallisista käyttökustannuksista koulutuksen järjestäjille 44 §:n nojalla lukiokoulutusta varten myönnettyjä valtionavustuksia vastaavan euromäärän (RahL 1705/2009, 31 § 3 mom).

Valtionosuuspohja - Lukio

- Kustannuspohjaan **EI** ilmoiteta rahoituslain (1705/2009) **45** §:n perusteella myönnettyä ylimääräistä valtionavustusta vastaavia kustannuksia. Kustannustiedoissa ei siis ilmoiteta erillisellä valtionavustuksella järjestetyn vieraskielisten opiskelijoiden äidinkielen opetuksen, suomi tai ruotsi toisena kielenä opetuksen tai heidän muun tukiopetuksen kustannuksia eikä myöskään saamen kielen ja romanikielen opetuksen kustannuksia. Saamelaisten kotiseutualueella toimiville koulutuksen järjestäjille saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen rahoituslain 45 §:n perusteella myönnettyä valtionavustusta vastaavia kustannuksia ei myöskään ilmoiteta.

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009) LUKIOKOULUTUKSESSA

Kiteytys

31 § > Pohjan ulkopuolelle

44 § > Pohjaan (OKM vähentää)

45 § > Pohjan ulkopuolelle

41-taulukon esittely: Mitä lukion tiedoissa siirretään vos-pohjan ulkopuolelle?

- Kustannuspohjiin ei saa sisällyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 31 §:ssä mainittuja yksikköhintojen laskennassa huomiotta jätettäviä kustannuksia
 - Perustamishankkeet ja maa-alueiden hankkiminen tai vuokraaminen
 - Rahoituskustannukset
 - Pääomakustannukset
 - Muu valtionrahoituksen piirissä oleva toiminta
 - Kotikunnan maksuosuudet
 - Maksullinen palvelutoiminta
 - Hallintokustannukset (muut kuin välittömästi lukiokoulutuksen)

41-taulukon esittely: Mitä lukion tiedoissa siirretään vos-pohjan ulkopuolelle?

- Kaikki vos-pohjaan kuulumattomat kustannukset:
 - Tuloja vastaavat kustannukset (myyntitulot, vuokratulot, työllistämistuet)
 - Toiselle opetuksen järjestäjälle myydyn lukiokoulutuksen kustannukset
 - Lukiokoulutuksen kodin ja koulun väliset kuljetuskustannukset
 - Henkilöstön asunnot, henkilöstöruokailu, myydyt ruokapalvelut, muista palveluista ulkopuolisilta saadut maksut -> näitä vastaavat kustannukset
 - Työllistämistuen osuus palkasta

41-taulukon esittely: lukiokoulutus ja ns. valtionosuuspohja-ajattelu

- Valtionosuuspohjan ”putsaaminen” lukiossa sinne kuulumattomista kustannuksista tärkeää
- Kustannustenjaon yhteydessä tarkistettava yksikköhinta perustuu valtionosuuspohjaan (koko maan tasolla)

Kaksoistutkinnon opiskelijat

- Miten ilmoitettu oppilastietoihin:
 - » Jos lukiolaisia -> Lukion "pohjaan"
 - » Jos ammattikoululaisia -> Ammattikoulun "pohjaan"
- Lukiolaisten ammattikouluopintojen kustannukset
 - » lukion pohjaan
- Ammattikoululaisten lukio-opinnot
 - » myyntituloja vastaavat kustannukset lukion pohjan ulkopuolelle

41-taulukon sarakkeet, esi- ja perusopetus

- Toiminnot(=rivit) jakautuvat palkkaus- ja muut menot sarakkeisiin esi- ja perusopetuksessa

	Palkkaukset	Muut menot
Opetus		

- Palkkauksiin = palkat ja palkkiot, maksetut eläkkeet, eläkevakuutusmaksut, muut sosiaalivakuutusmaksut
- Muut menot = kaikki muut kuin ed. mainitut menot (mm. vuokratyöntekijöistä aiheutuvat menot, ostot, sisäiset laskut jne.)

41-taulukon esittely: sarakkeet

- Lukion tiedoissa mukana myös alv-sarake:

	Palkkaukset	Muut menot	Alv
Esim. Kiinteistöjen ylläpito			

- Alv = Palautusjärjestelmän mukaiset arvonlisäverot
- Aamu- ja iltapäivätoiminta:

	Palkkaukset	Muut menot	Alv	Maksut	Muut tulot
Omana toimintana					

41-taulukon palkkaukset –sarake (esiopetuksessa)

Vrt. muiden vammaisoppilaiden lukumääriä 20.9. – Jfr antalen i andra handikappade elever 20.9	1.	30469		
Sisäinen hallinto – Intern förvaltning		30472		
Kiinteistöjen ylläpito – Underhåll av fastigheter		30475		
Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset – Kapitalkostnadsdelen av interna hyror	2.	30481		< 01 304 1970 + 2960
Kotikunnan maksuosuudet – Hemkommunens betalningsandelar	3.	30484		≤ 01 304 0510 + 0520 + 0530 + 0540
Toimintamenot ja vyörytyserät yhteensä – Verksamhetsutgifter och överföringsposter totalt	4.	30493		= 01 304 2900 + 2960
				≤ 01 304 0100 + 0300 + 0370 + 0380

Palkkaukset -sarake (01) ei saa olla suurempi kuin 01-taulukon esiopetuksen (304) palkat ja palkkiot + maksetut eläkkeet + muut sosiaalivakuutusmaksut!

41-taulukon palkkaukset –sarake (perusopetuksessa)

1 000 euroa, ilman desimaaleja – 1 000 euro, utan decimaler	Palkkaukset Avlöningar 01	Muut menot Övriga utgifter 02
Perusopetus (jatkuu – Grundläggande utbildning (forts.))		
Toimintamenot ja vyörytyserät yhteensä – Verksamhetsutgifter och överföringsposter totalt 1. 30593	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pienet hankkeet – Små projekt..... 2. 30596		<input type="text"/>
Sairaalaopetuksen hoitopäivien lukumäärä vuoden aikana – Antalet vård dagar inom sjukhusundervis- ningen under året..... 30598		<input type="text"/>

Näistä pitäis tulla virheilmoitus tiedonkeruulomakkeella!

Vain sijaintikunta ilmoittaa! – Uppgiften lämnas bara av den kommun där undervisning ges!

Palkkaukset -sarake (01) ei saa olla suurempi kuin 01-taulukon perusopetuksen (305) palkat ja palkkiot + maksetut eläkkeet + muut sosiaalivakuutusmaksut!

Huom. Perusopetuksen palkkauksissa on mukana aamu- ja iltapäivätoiminnan palkkaukset

41-taulukon palkkaukset -sarake (lukiokoulutuksessa)

Lukiokoulutus – Gymnasieutbildning			
Valtionosuuspohjaan kuuluvat toimintamenot ja vyörytyserät – Verksamhetsutgifter och överföringsposter som hör till statsandelsgrunden:			
Opetus – Undervisning	31051		
Majoitus – Inkvartering	31054		
Ruokailu – Måltider.....	31057		
Muu opiskelijahuolto – Övrig elevvård	31060		
Sisäinen hallinto – Intern förvaltning	31072		
Kiinteistöjen ylläpito – Underhåll av fastigheter.....	31075		
Yhteensä – Totalt	31078	A	B
A ≤ 01 310 0100 + 0300 + 0370 + 0380 – 5805			

Palkkaukset -sarake (01) ei saa olla suurempi kuin 01-taulukon lukiokoulutuksen (310) palkat ja palkkiot + maksetut eläkkeet + muut sosiaalivakuutusmaksut!

41-taulukon toimintamenot ja vyörytyserät yhteensä

1 000 euroa, ilman desimaaleja – 1 000 euro, utan decimaler	Palkkaukset Avlöningar 01	Muut menot Övriga utgifter 02
Perusopetus (jatkuu – Grundläggande utbildning (forts.))		
Toimintamenot ja vyörytyserät yhteensä – Verksamhetsutgifter och överföringsposter totalt 1. 30593	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pienet hankkeet – Små projekt..... 2. 30596		<input type="text"/>
Sairaalaopetuksen hoitopäivien lukumäärä vuoden aikana – Antalet vård dagar inom sjukhusundervis- ningen under året..... 30598		<input type="text"/>
		Vain sijaintikunta ilmoit- taa! – Uppgiften lämnas bara av den kommun där undervisning ges!

Tulee täsmätä 01-taulukon vastaavan tehtäväluokan rivien 2900+2960 yhteissumman kanssa!

Ongelmakohtia, esi- ja perusopetus

- Esi- ja perusopetuksessa ei ole "kaatoluokkaa"
- Ei jako pohjaan ja siihen kuulumattomiin
 - » Kaikki kustannukset jaettava toiminnolle
- Hankkeet ja projektit kirjataan sille toiminnolle mihin liittyvät
- Esim. opetukseen tai sen kehittämiseen liittyvät hankkeet ilmoitetaan opetuksen toiminnolla
 - » Valtaosa ilmoitetaan siten opetukseen

Ongelmakohtia, esi- ja perusopetus

- Kouluruokailuun liittyvä ulkopuolisella rahalla kyhätty hanke kirjattaisiin ruokailun toiminnolle
- Myös ulkopuolisella rahalla tehdyt hankkeet kirjataan toiminnoille
- Toiminnot siis sisältävät bruttokustannukset!
 - » Esi- ja perusopetuksessa

Esi- ja perusopetuksen uudistunut tiedonkeruu

Koska menoja ei nettouteta esi- ja perusopetuksessa on kustannusten täsmällinen jyvittäminen eri tehtäville äärimmäisen tärkeää jo taulukossa 01 "käyttötalous" !!!!!

- Kustannukset tulee jakaa talous- ja toimintatilastossa suoraan aiheuttamisperiaatteella, sisäisellä laskutuksella tai vyörytyksin oikeille tehtäville
- Esim. Perusopetukseen vain perusopetuksen järjestämisestä aiheutuvat menot!
- Sama muillakin tehtävillä!

Keskuskeittiö esimerkki

- Perusopetuksen alla saattaa toimia keskuskeittiö
 - » Valmistaa aterioita perusopetukselle ja muille tehtäville
- Keskuskeittiön menot tulee ilmoittaa käyttötaloudessa kokonaisuudessaan tehtäväluokalle 545 Sisäiset palvelut

- Perusopetukseen ilmoitetaan sen osuus keskuskeittiön menoista
 - Se osuus jonka keskuskeittiö tuottaa perusopetukselle
- Kustannukset voidaan jakaa perusopetuksen tehtäväluokalle 305 sisäisellä laskutuksella

Keskuskeittiö esimerkki

41 taulukkoon!

Lukio 310	Perusopetus 305	Keskuskeittiö 545 Sisäiset palvelut
		Todelliset menot 100t€
	Sisäiset ostot 50t€	Sis. Tulot 50t€
Sisäiset ostot 50t€		Sis. Tulot 50t€
Alv		

Keskitetysti hoidetut palvelut aina joko Sisäisten palvelujen tehtävällä 545 tai toimitila palveluihin 535.

Silloin ei tarvitse murehtia 41-taulukon täyttämistä!!

Käyttötalous – taulukko 01

- sisäisten erien ilmoittaminen: sisäinen vuokra

Perusopetus 305	Toimitila- ja vuokrauspalvelut 535
	Palkat, ostot yms. todelliset menot
Sisäiset vuokramenot	Sisäiset vuokratulot
<u>Toimintamenot yhteensä</u>	<u>Toimintatulot yhteensä</u>
Siitä: sisäiset menot	Siitä: sisäiset tulot

Sisäiset menot ja tulot ovat aina eri tehtäväluokkien välisiä eriä!! Ei koskaan saman tehtäväluokan sisäisiä!!

HUOM: sisäiset erät voivat olla myös kunnan ja sen liikelaitoksen välisiä

41-taulukon toiminnot

41-taulukon toiminnot

- Toiminnoittaisten kustannustietojen tulee vastata kahden syksyn tilastointipäivän (20.9) oppilasmäärätietojen keskiarvoa, lukuun ottamatta kotikuntakorvausmenoja, jotka perustuvat vuodenvaihteen tietoihin
- www-lomakkeella näkyy keskiarvio ko. tilastopäivistä
- Lukiossa perustuu tammi-syyskuun keskiarvoon

41-taulukon toiminnot

- Esiopetus:
 - » 9v-oppivelvollisten toiminnot (opetus, ruokailu jne)
 - » 11v-oppivelvollisten toiminnot (vammaisoppilaat)
 - » Sairaalaopetus (kaikki)
- Perusopetus:
 - » 9v-oppivelvollisten toiminnot (opetus, ruokailu jne)
 - » 11v-oppivelvollisten toiminnot (vammaisoppilaat)
 - » Aamu- ja iltapäivätoiminta (kaikki)
 - » Sairaalaopetus (kaikki)
- Lukiokoulutus
 - » Valtionosuuden kustannuspohjaan kuuluvat
 - » Pohjaan kuulumattomat

41-taulukon toiminnot

- Kaikki toiminnot (pl. *muu vammaisopetus* ja *vaikeimmin kehitysvammaisten opetus*) sisältävät ao. toiminnon osuuden 9-vuotisen oppivelvollisuuden oppilaiden kustannuksista
- *Muu vammaisopetus* ja *vaikeimmin kehitysvammaisten opetus* sisältävät muista toiminnoista poiketen 11-vuotisen oppivelvollisuuden oppilaille tarjotun opetuksen kokonaiskustannukset (pl. sairaalaopetus)
 - » **Näistä oppilaista aiheutuneita kustannuksia ei saa sisällyttää 9-vuotisen op.velv. toiminnoille**
- **Huom. Sairaalaopetus ja apip**

Opetus (30451, 30551, 31051)

■ Sisällyttä kustannuksiin:

- opetustoiminnan ja siihen välittömästi liittyvän muun toiminnan kustannukset (esim. tukiopetus, oppilaanohjaus)
- erityisopetuksen (9-vuotinen oppivelvollisuus) osuus
- rehtorien palkkauskustannuksista opetustoiminnan osuus
- vanhojen eläkesäännösten mukaiset eläkkeet
- matkustus- ja kuljetuspalvelut (muut kuin kodin ja koulun/päiväkodin väliset koulukuljetukset).
 - Esim. retket, uimahallimatkat, kuljetukset koulujen välillä, opettajien henkilöstökoulutus ja koulutuksen matkakustannukset.
- Esi- ja perusopetuksessa myös hankkeet, jotka liittyvät opetukseen tai sen laatuun (myös opetushenkilöstön kehittäminen)

Opetus (30451, 30551, 31051)

- » opetustoimintaan liittyvät materiaalin ja palvelujen ostot sekä koneiden ja kalustojen vuokrat (sarake 02)
- » muut opetustoiminnan välittömät kustannukset
- » opetuksen osuus ostopalveluna (mm. yksityinen päiväkotia, seurakunta) hankitun esiopetuksen kustannuksista. Koko esiopetuspalvelun ostoa ei saa ilmoittaa tässä vaan se tulee jaotella toiminnoittain (opetus, ruokailu, muu oppilashuolto jne.)
- » Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus
- » Vuosisuunnitelman mukainen leirikoulu tai luokkaretki
- » ostopalveluna hankittu opetus (tai osuus ostopalvelusta)

Opetus (30451, 30551, 31051)

- Opetukseen kirjataan kaikki hankkeet, jotka liittyvät suoraan opetukseen tai parantavat opetuksen laatua (mm. henkilöstön kehittämiseen liittyvät). Tämä koskee myös erillisrahoitusta saaneita hankkeita, jotka ilmoitetaan bruttona.

Opetus (30451, 30551, 31051)

- Älä sisällytä tähän
 - lastenhoitajista, koulunkäynti-/kouluavustajista, kouluruokailusta, kodin ja koulun välisistä oppilaskuljetuksista tai kiinteistöistä aiheutuvia kustannuksia. Opetuksen osuus kiinteistökustannuksista tulee ilmoittaa kohdassa Kiinteistöjen ylläpito.
 - vammaisten (11-v. oppivelvollisuus) osuutta opetuksen kustannuksista: sairaala-, vammais- ja vaikeimmin kehitysvammaisten opetuksen kustannukset ilmoitetaan erikseen kohdissa xxx63 Sairaalaopetus, xxx66 Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus ja xxx69 Muu vammaisopetus.
 - Hankkeita, jotka eivät liity luonteensa mukaisesti opetukseen tai opetuksen laadun parantamiseen. Nämä hankkeet tulee kirjata muille hankkeen luonnetta kuvaaville toiminnoille

Rehtorien palkat

- Rehtorien palkat tulee jakaa opetukseen ja sisäiseen hallintoon
- Opetuksen osuus opetukseen, loput sisäiseen hallintoon
- Rehtorin palkasta opetukseen kirjattava osuus saadaan, kun rehtorin opetusvelvollisuus jaetaan opettajan keskimääräisellä opetusvelvollisuudella (OVTES:n mukainen) ja kerrotaan tulos rehtorin vuosipalkalla
- Jakajana voidaan tarpeen vaatiessa käyttää tietyn aineopettajan viikoittaista opetusvelvollisuutta (esim. äidinkielen opettaja alle 20 tuntia viikossa)

Majoitus ja kuljetus (30454, 30554, 31054)

■ Sisällytä kustannuksiin

- Maksuttoman kuljetuksen järjestämisestä sekä kuljetus- ja saattoavustuksen myöntämisestä aiheutuneet käyttökustannukset **opetuksen järjestäjälle**
- esiopetuksessa kodin tai päivähoidon ja koulutuspaikan väliset kuljetukset - **ei** kodin ja päivähoidon väliset.
- perusopetuksessa kodin ja koulun / iltapäivätoiminnan väliset kuljetukset
- kaikki oppilaskotien kustannukset kiinteistökustannuksineen (esim. henkilökunnan palkkaus, materiaalin ostot, vuokrat, majoitukseen liittyvät menot). Lukiolaisten majoitus peruskoulun oppilaskodissa tulee merkitä lukion kustannuksiin

Majoitus ja kuljetus (30454, 30554, 31054)

- perusopetuksen oppilaiden yksityismajoituksesta aiheutuneet maksut kokonaisuudessaan
- Älä sisällytä tähän
 - kotikunnan maksamia osuuksia koulukuljetuksista toiselle koulutuksen järjestäjälle-> pohjan ulkopuolelle
 - lukiolaisille majoituksessa tarjotun ruokailun kustannuksia - ne tulee ilmoittaa kohdassa 31089 Muut valtionosuuspohjaan kuulumattomat toimintamenot
 - lukiolaisten kodin ja koulun välisiä matkakustannuksia eikä matka-avustuksia
 - vammaisten (11-v.) kuljetuskustannuksia, jotka ilmoitetaan erikseen kohdassa xxx63, xxx66 tai xxx67.

Ruokailu (30457, 30557, 31057)

■ Sisällytä kustannuksiin

- Opetukseen osallistuneille oppilaille järjestetystä ruokailusta aiheutuneet kokonaiskustannukset
- valvovan opettajan tai esim. avustajan ruokailukustannukset, ei kuitenkaan luontoisetuna
- päivähoidon esiopetuksessa yhden aterian kustannukset oppilasta kohti päivässä – muilta osin päivähoitoon
- ulkopuolisilta ostetut ateriat (oppilaille ostetut)

» Älä sisällytä

- keittiön kiinteistökustannuksia edes sisäisten ostojen osalta (Kiinteistöjen ylläpitoon)
- vammaisten (11-v.) osuutta ruokailukustannuksista
- aamu- ja iltapäivätoiminnan, aikuislukioiden aineopiskelijoiden ja muun henkilökunnan (ruokailua valvovaa opettajaa lukuun ottamatta) ruokailukustannuksia

Ruokailu (30457, 30557, 31057)

- Älä sisällytä
 - » kunnan muille yksiköille myydyn ruuan kustannuksia, esim. perusopetus myy ateriat lukiolle, ammatillisen koulutuksen yksikölle, päiväkodille tai kotipalvelulle
 - Lukio:
 - näiltä osin kustannukset merkitään pohjan ulkopuolisiin menoihin (saatuja tuloja vastaavat kustannukset, myyntituloja taulukossa 01)
 - todelliset kustannukset siirrettävä käyttötaloudessa oikeille tehtäville
 - Esi- ja perus:
 - todelliset kustannukset siirrettävä käyttötaloudessa oikeille tehtäville
 - » jos ruokala tarjoaa ateriat usean koulumuodon oppilaille, jaetaan kustannukset ruokailuun osallistuvien oppilaiden määrien suhteessa eri tehtäville

Ruokailu (30457, 30557, 31057)

- Edellä mainittujen ohjeiden mukaan keittiön kiinteistökustannus tulisi siirtää kiinteistöjen ylläpitoon
- Mikäli ateriat on hankittu ulkopuoliselta tuottajalta ja kiinteistökustannuksia ei saada erotettua (tuottaja ei paljasta)
 - » Silloin voidaan kirjata ruokailuun

Muu oppilashuolto (30460, 30560, 31060)

■ Sisällyttä kustannuksiin

- muun oppilashuoltohenkilökunnan (lastenhoitajat, koulunkäyntiavustajat) kustannukset muun kuin vammaisopetuksen (11-v.) osalta.
- oppilashuollon kustannukset 9-v. oppivelvollisuuden osalta.
- työllistettyjen osalta kustannukset nettona, tuen osuus kustannuksista pohjan ulkopuolelle
- oppilaiden tapaturmien hoidosta aiheutuneet menot, oppilaiden tapaturmavakuutusmaksut, oppilastestaukset

Muu oppilashuolto (30460, 30560, 31060)

■ Älä sisällytä kustannuksiin

- kansanterveys- ja lastensuojelulain alaista toimintaa. Kustannukset **kouluterveydenhuollon ja koulupsykologin** osalta kuuluvat tehtäväluokkaan 253 Perusterveydenhuollon avohoito ja **koulukuraattorin** osalta tehtäväluokkaan 217 Muut lasten ja perheiden palvelut.
- jolloin ne eivät kirjaudu lainkaan esiopetuksen tehtävälle eivätkä siten myöskään taulukkoon 41
- vammaisten (11-v.) osuutta muun oppilashuollon kustannuksista
- ruokailun, majoituksen tai kuljetuksen kustannuksista

Sairaalaopetus (30463, 30563)

- Sisällyttä kustannuksiin koulutuksen järjestäjälle (=sijaintikunta) aiheutuneet kokonaiskustannukset kiinteistökustannuksineen. **Vain sairaalan sijaintikunta ilmoittaa kustannukset.**
- Älä ilmoita kotikunnan maksuosuuksia. Oppilaan kotikunta ei ilmoita tässä sairaalaopetuksesta aiheutuneita kustannuksia, jos kunnassa ei ole sairaalakoulua, vaan ne ilmoitetaan kohdassa xxx84 Kotikunnan maksuosuudet.
- Vertaa kustannuksia sairaalaopetuksen hoitopäiviin

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus ja muu vammaisopetus (30466, 30469, 30566, 30569)

- Sisällyttä kustannuksiin
 - **koulutuksen järjestäjälle** aiheutuneet kokonaiskustannukset 11-v. oppivelvollisuuden oppilaista kaikki yhdelle riville
 - yleisopetukseen tai muuhun erityisopetukseen integroiduista vammaisoppilaista oppilasmäärien suhteessa laskettu osuus kustannuksista sekä vammaisoppilaiden erilliskustannukset (koulunkäyntiavustaja, kuljetus jne.)
 - vammaisoppilaiden osuus ruokailu- ja kiinteistökuksannuksista sekä koulun sisäisen hallinnon kustannuksista
 - kuljetus- ja majoituskustannukset, erikoisruokavaliot sekä muun oppilashuoltohenkilökunnan kustannukset
 - Osuus sisäisestä hallinnosta
- » muuhun opetukseen tai toimintaan integroituna, ilmoitetaan yhteisistä kustannuksista oppilasmäärien suhteessa laskettu osuus kustannuksista

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus ja muu vammaisopetus (30466, 30469, 30566, 30569)

- **Älä sisällytä tähän**

- » erityisopetuksen kustannuksia (9-v. oppivelvollisuus)
- » kustannuksia, jotka korvataan jonkun muun lain perusteella (esim. vammaispalvelulaki)
- » kuntoutuksen järjestämisen kustannuksia
 - Käyttötaloudessa tehtävälle 253!
 - Erillisiin sopimuksiin perustuvia kotikunnan maksuosuuksia ja muita vastaavia korvauksia silloin, kun oman kunnan oppilas saa vammaisopetuksen toisessa kunnassa

- Vertaa kustannuksia oppilastietoihin

Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus ja muu vammaisopetus (30466, 30469, 30566, 30569)

- Kustannukset jaetaan vaikeimmin kehitysvammaisten ja muun vammaisopetuksen välillä sen mukaan miten oppilaat on ilmoitettu oppilaskyselyssä
- "EHA1ja2"

Sisäinen hallinto (30472, 30572, 31072)

■ Sisällytä kustannuksiin

- koulujen johtokuntien palkkiot yms. välittömät kulut
- laskennallinen osuus talous- ja henkilöstöhallinnon kustannuksista (kirjanpito, palkkalaskenta, atk, arkistointi, lakipalvelut)
- välittömästi opetuksen järjestämiseen liittyvät hallintokulut
- erottele esiopetuksen osuus sisäisestä hallinnosta esiopetukseen, ei saa sisältyä perusopetukseen
- Esiopetukseen vyörytetyt keskitetysti hoidetut talous- ja henkilöstöhallinnon, hankintapalvelun, tietohuollon, arkistoinnin tai lakipalveluiden menot

Sisäinen hallinto (30472, 30572, 31072)

- Älä sisällytä tähän
 - kunnanvaltuuston tai hallituksen kustannuksia
 - koululautakunnan ja koulutoimen johtajan kustannuksia, elleivät ne kohdistu välittömästi koulun/opetuspaikan toimintaan
 - johtavien rehtorien, päiväkodin johtajien ja koulujen kanslistien kustannuksia, elleivät ne kohdistu välittömästi koulun/opetuspaikan toimintaan
 - vammaisopetuksen (11-v.) osuutta sisäisen hallinnon kustannuksista
 - kustannuksia, jotka eivät ole aiheutuneet välittömästi opetuksen järjestämisestä

Kiinteistöjen ylläpito (30475, 30575, 31075)

- Sisällytä kustannuksiin
 - » osuus toisen hallintokunnan tai yksikön toimesta keskitetysti hoidettujen tilojen kiinteistökustannuksista
 - » pl. suunnitelman mukaiset poistot, laskennalliset poistot ja korot sekä muut vastaavat kustannuslaskennalliset erät
 - Sis. Vuokriin sisältyvät po-kustannukset 30481, 30581, 31081
 - » Mahdollisesti sisäiseen laskutukseen sisältyvä alv tulee erotella sarakkeelle 03 (**Lukiossa**)
 - » osuus kiinteistöjä välittömästi palvelevan kadun ja/tai tien sekä tontin kunnossapitokustannuksista

Kiinteistöjen ylläpito (30475, 30575, 31075)

- Älä sisällytä tähän
 - » sairaala-, vammais- ja vaikeimmin kehitysvammaisten (11-v.) opetuksen osuutta kiinteistökustannuksista
 - » oppilaskotien kiinteistökustannuksia
 - » lainojen hoitokuluja ja maa-alueiden vuokraamisesta tai hankkimisesta aiheutuneita kuluja
 - » kiinteistöissä sijaitsevien opettajien ja muun henkilökunnan asuntojen osuutta kustannuksista
 - » muiden vuokralle annettujen tilojen osuutta kustannuksista (koskee sekä henkilökunnalle että ulkopuolisille vuokrattuja tiloja). Merkitään kohtaan 31089 Muut valtionosuuspohjaan kuulumattomat menot. (**Lukiassa**)

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

- Aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevaan kohtaan merkitään lain edellytykset täyttävä tai sitä laajempina toteutettu toiminta. (3 tai 4 tuntia)
- Em. toiminnan kustannukset tulee merkitä tilaston taulukossa 01 käyttötalous tehtävälle 305 Perusopetus riippumatta siitä, missä toiminta järjestetään tai mikä sen järjestää
 - » Kunnan oma toiminta missä tahansa kunnan yksikössä: koulu, päiväkot, nuorisotoimi, liikuntatoimi jne.
 - » Myös ostopalvelu ja avustaminen
 - » Kustannusten tulee vastata oppilastilastoihin ilmoitettuja oppilaita sekä ohjaustunteja (oma toiminta, avustettu toiminta vai ostopalvelu)
- Maksut -kohdassa ilmoitetaan toimintaan osallistuvilta oppilailta perityt maksut. Muut tulot -kohdassa ilmoitetaan toimintaa varten saadut muut tulot, esim. työllistämistuet, matalapalkkatuet.

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

- Ei kuljetuskustannuksia!
- Ohjaustunteja ryhmää kohti koulun työvuoden aikana tulee olla vähintään 570 tuntia (keskimäärin 3 tai 4 tuntia/ päivä), jotta lain edellytykset täyttyvät.
 - » Taiteen perusopetus ja/tai perusopetuksen työsuunnitelman mukainen kerhotoiminta, joka on annettu osana lain edellytykset täyttävää aamu- ja iltapäivätoimintaa, ilmoitetaan taulukossa 01 tehtävällä 335 Taiteen perusopetus
- Myös vammaisoppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta
 - » Koulupäivien osalta!

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

- Toiminta, joka ei täytä lain edellytyksiä, merkitään tilastossa kuten tähänkin saakka eli sinne missä annetaankin: päivähoitoon, nuorisotoimeen, jne.
 - » Jos esim. perusopetuksen yhteydessä on järjestetty aamu- ja iltapäivätoimintaa, joka ei täytä lain edellytyksiä, merkitään se taulukossa 01 tehtävälle 345 "Muu opetustoimi".
- Ostopalvelutoiminnan ja avustetun toiminnan kohdalla tulee ilmoittaa myös kyseiseen toimintaan liittyvät kunnan omat kustannukset, esim. koordinaattorin palkkauskustannukset, tilakustannukset, välipalakustannukset jne.

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

- Tilastovuodelta ilmoitettujen oman toiminnan, ostopalvelujen tai avustetun toiminnan kustannusten tulee vastata toteutuneita ohjaustunteja toimintamuodoittain.
 - » Jos on ohjaustunteja, on oltava myös kustannuksia taulukossa 41.
- Tilastokeskuksella on käytössään tilastovuoden ohjaustunnit. Tunnit näkyvät myös www-lomakkeella vertailutietoina. Vertaa kustannuksia niihin.
 - » Esim. jos keväällä on ollut avustetun toiminnan ohjaustunteja, pitää olla myös avustetun toiminnan kustannuksia tilastovuonna. Eroavaisuuksista tulee antaa ainakin selvitys.

Pohjaan kuulumattomat kustannukset (lukiossa ei kuulu)

- **Sisäisiin vuokriin sis. pääomakustannukset (rivi xxx81)**
 - ilmoita keskitetysti hoidettujen tilojen sisäisiin vuokriin (taulukon 01 rivi 1970) tai vyörytyseriin (taulukon 01 rivi 2960) sisältyvät suunnitelman mukaiset poistot, laskennalliset poistot ja korot sekä muut kustannuslaskennalliset erät.
 - Ei taulukon 01 rivin 2940 poistoja ja arvonalentumisia
 - Eivät saa sisältyä kiinteistöjen ylläpitoon
- **Kotikunnan maksusuudet (rivi xxx84)**
 - Kotikuntakorvausmenot (älä vähennä kotikuntakorvaustuloja)
 - ilmoita erillisiin sopimuksiin perustuvat kotikuntakorvauksen ylimenevät osakustannukset toiselle opetuksen järjestäjälle esim. kuljetus
 - sairaala- tai koulukotiopetuksen kotikuntaosuus
 - useimmiten yhtä suuri kuin ko. tehtävän asiakaspalvelujen ostot
 - ei esiopetuspalvelun ostamista esim. yksityiseltä päiväkodilta tai seurakunnalta, kun kunta saa rahoituksen
 - Jaotellaan toiminnoittain

Pienet hankkeet (30496, 30596, 31096)

- Käyttötalouden valtionosuuspohjia määrättäessä pohjiin lisätään pienet hankkeet, jotka on kirjattu investointiosaan (taulukko 02). Aktivoitavan investoinnin raja = 10 000 €.
 - Pienet hankkeet ovat investointihankkeita (kalusto-, atk-, peruskorjaus- ja rakennusinvestointeja), jotka alittavat säädetyn hankekohtaisen rajan 400 000 euroa ilman alvia ja joihin ei ole saatu eikä haettu perustamiskustannusten valtionrahoitusta (ml. vammaisopetuksen osuus).
 - Pienet hankkeet kirjautuvat useasti myös tilahallintoon (taulukon 02 tehtävä 535).
 - Tarkastuksessa verrataan pienten hankkeiden kustannuksia myös taulukossa 05 peruskoulun tai lukion kohdalla ilmoitettuihin rakennusinvestointeihin.
- » Valtionosuuslaskelmiin!

Pienet hankkeet

03 Meno- ja tulorittelyt (jatkuu) – Utgifts- och inkomstspecifikationer (forts.)

1 000 euroa, ilman desimaaleja –
1 000 euro, utan decimaler

Sisältömääritelmät Suomen Kuntaliiton tiliuettelomallissa kunnille ja kuntayhtymille (2006). – Innehållsdefinitioner i Finlands Kommunförbunds mall för kontoplan i kommuner och samkommuner (2006).

Erittelyt koskevat taulukoihin 01 ja 02 merkittyjä menoja ja tuloja. – Specificeringarna gäller utgifter och inkomster som antecknats i tabellerna 01 och 02.

Muu kuin liiketoiminta
Annan än affärsverksamhet

(Tehtäväluokat
Uppgiftsklasser
110–555, 690)

001

Liiketoiminta
Affärsverksamhet

(Tehtäväluokat
Uppgiftsklasser
610–669)

002

Tehtäväluokan 535 "Toimitila- ja vuokrauspalvelut" rakennusinvestointien (rivi 3330 "Muut rakennukset") erittely rakennusten käyttötarkoituksen mukaan –
Specifikation av byggnadsinvesteringar (rad 3330 "Övriga byggnader") i uppgiftsklassen 535 "Byggnader och lokaler" efter byggnadernas användningsändamål

		= 02 535 3330
Muut rakennukset yhteensä – Övriga byggnader totalt	3330	
Yleishallinnon rakennukset – Offentliga förvaltningens byggnader	4610	
Lasten päiväkodit – Barndaghem	4620	
Vanhustenhuollon laitokset – Anstalter för åldringsvård	4630	
Muut sosiaalitoimen rakennukset – Socialväsändets övriga byggnader	4640	
Perusterveydenhuollon rakennukset – Primärvårdens byggnader	4650	
Erikoissairaanhoidon rakennukset – Den specialiserade sjukvårdens byggnader	4660	
Peruskoulut – Grundskolor	4670	
Lukiot – Gymnasier	4680	
Ammatilliset oppilaitokset – Yrkesläroanstalter	4690	
Ammattikorkeakoulut – Yrkehögskolor	4695	
Muut opetustoimen rakennukset – Undervisningsväsendets övriga byggnader	4710	
Kirjastot – Bibliotek	4720	
Liikuntatoimen rakennukset – Idrottsväsendets byggnader	4730	
Nuorisotilat – Ungdomslokaler		
Muut kulttuuritoimen rakennukset – Kulturväsendets övriga byggnader		
Palo- ja pelastustoimen rakennukset – Brand- och räddningsväsendets byggnader		
Liiketoiminnan rakennukset – Affärsverksamhetens byggnader		
Muut rakennukset – Övriga byggnader		

Tilahallinnon rakennuksiin kohdentuvien investointien erittelyt. Pienet hankkeet voi olla myös täällä.

Käyttötulojen tulolajierittely – Specifikation av inkomstslagen i driftsinkomsterna:

Sairaalaopetuksen hoitopäivät (30498, 30598)

- Sairaalaopetuksen hoitopäiviä voi olla vain koulutuksen järjestäjällä eli sairaalan sijaintikunnalla.
- Hoitopäivinä ilmoitetaan vain ne päivät, jolloin oppilas on saanut opetusta sairaalassa.
 - Vertaa hoitopäiviä rivillä 30463/30563 ilmoitettuihin kustannuksiin.

Toimintojen sisältö

- Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen taulukon 01 sekä 41 kustannuksiin ilmoitetaan ainoastaan opetuksen ja koulutuksen **järjestämisestä aiheutuneet kustannukset**.
- Muun toiminnan kuten henkilökunnan asuntojen kustannukset, henkilöstön ja ulkopuolisten ruokailukustannukset, tilojen muusta käytöstä aiheutuneet tilakustannukset ja muille järjestetyn maksullisen palvelutoiminnan kustannukset tulisi siirtää jo käyttötaloudessa (taulukko 01) eri tehtäväluokille
- jolloin ne eivät kirjaudu 41 taulukossakaan esi- tai perusopetukseen eikä lukiokoulutukseen.
- Esim. tilojen vuokraamisen menot ja tulot voidaan siirtää tehtävälle 535 *toimitila- ja vuokrauspalvelut* tai vastaavasti muut sisäiset palvelut voidaan siirtää tehtävälle 545

Taulukoiden väliset yhteydet, opetuspalvelut

